

Den Haag, 17 februari 2009

Aanbieding petitie vaste kamercommissie van Justitie

Toespraak namens Teken Voor Rechtvaardigheid In Nederland

Introductie

Mijn naam is Peter Hoogenboom en ik spreek hier tot u als initiatiefnemer van de website www.TekenVoorRechtvaardigheidInNederland.nl en kom u de petitie "Stop foute toepassing 1F" aanbieden. De **5180** ondertekenaars (inclusief 29 handtekeningen van mensen zonder Internet) van deze petitie verzoeken de leden van de Tweede Kamer om het huidige 1F beleid te wijzigen en volledig in te stemmen met het standpunt van het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (brief aan uw Kamer van 27 augustus 2008) inzake de toepassing van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag, zoals aangehecht aan deze petitie. Een korte toelichting.

Website

Ons team bestaat uit een groep geboren en getogen Nederlanders, die onze rechtsstaat wil beschermen en opkomt voor een rechtvaardige en humane behandeling van iedereen in Nederland, zonder een groep uit te sluiten. Het gaat hier om een grote groep vluchtelingen, die allen artikel 1F tegengeworpen hebben gekregen, uitsluitend op basis van een collectief kenmerk en vermoedens waarvan men vindt dat die niet bewezen hoeven te worden. Nederland staat hierin compleet alleen. De landen om ons heen (inclusief grote landen als Engeland en Frankrijk) hebben slechts enkele 1F verdachten. Nederland op dit moment honderden. Onze website wil (met behulp van goed gedocumenteerde bronnen) de Nederlanders hierover informeren.

Niet berecht, toch gestraft - mensenrechten

In de meeste andere Europese landen wordt een 1F verdachte standaard overgedragen aan het Openbaar Ministerie en volgt er een strafproces. Op die manier wordt de betrokkene fatsoenlijk berecht en krijgt een kans van die status af te komen. Hetzij door vrijspraak (indien onschuldig) of het uitzitten van een straf (indien schuldig). In Nederland is dat slechts vijf keer gebeurd (waarvan 3 verdachten zijn veroordeeld). Alle anderen blijven de rest van hun leven 'verdacht van'. Deze honderden mensen worden sinds 2006 standaard ongewenst verklaard, waardoor plotseling hun al jarenlange verblijf in Nederland strafbaar is geworden. Ze worden 's nachts van hun bed gelicht, onder het oog van hun vrouw en kinderen afgevoerd en maandenlang in vreemdelingendetentie gezet. Niet maximaal 6 maanden, maar elke 6 maanden overplaatsing: van detentieboot Dordrecht naar Alphen aan de Rijn of Kamp Zeist... En zonder dat er ooit een strafrechter naar heeft gekeken. Dat kan toch niet de bedoeling zijn van een sociaal-christelijke regering? Nu Barack Obama het morele leiderschap weer op de agenda heeft geplaatst, wordt het de hoogste tijd dat ook de Nederlandse regering zich dit realiseert.

Scheiding der machten?

Hoe kun je nu zonder bewijs schuldig bevonden worden? Toch gebeurt het. Deze groep ondergaat een generaal vonnis. Een politiek proces, waarbij een harde kern van vijf staatsraden¹ van de Afdeling bestuursrechtspraak opvallend 'regeringsvriendelijk' handelt² en in 95% van de hoge beroepen, zonder zelfs maar zitting te houden, de IND gelijk geeft, zodat het oordeel van de

---

¹ Eén van hen fungeerde bij meer dan de helft van die uitspraken (55%) als voorzitter van de kamer. In 98% van die door een meervoudige kamer afgedane zaken was één van die vijf voorzitter en in 82% van die zaken werd de kamer door twee van die vijf staatsraden gevormd. Alle vijf staatsraden waren bij het inwerkingtreden van de Vw 2000 in functie. In de eerste vier jaar dat de Vw 2000 van kracht was, werden slechts twee van de gepubliceerde meervoudige uitspraken van de Afdeling gedaan zonder dat een van die vijf staatsraden erbij was betrokken. Bron: "Een venijnig proces".

² De Raad van State oordeelt in vreemdelingenzaken opvallend regeringsvriendelijk, zegt Thomas Spijkerboer, hoogleraar migratierecht aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. "De uitspraken zijn politiek consistent, maar juridisch is de consistentie soms ver te zoeken.", Volkskrant 29-April-2008

vreemdelingenrechter wordt teruggefloten. Honderden keren. Met één simpele pennestreek en vaak zonder enige motivatie. Productie draaien, want "het proces mag niet tot stilstand komen, omdat achterstanden bij de rechter een aanzuigende werking hebben"³. Voor details verwijs ik naar de boeken *Een venijnig proces*⁴ en recentelijk *Tussen onafhankelijkheid en hiërarchie*, Prof Groenendijk en Prof Terlouw. In de praktijk is de vreemdelingenrechter buiten spel gezet. Voor een vreemdeling bestaat er geen scheiding van machten meer. Dit vinden wij zeer zorgwekkend. Vandaag is het deze groep, welke groep is het morgen?

Rechtsstaat

Dit valt niet uit te leggen. Wij willen onze kinderen en kleinkinderen kunnen vertellen dat iedereen in Nederland een eerlijk proces krijgt, met een onafhankelijke rechter. En dat je pas schuldig bent, als dat bewezen is. Het Nederlandse beleid met betrekking tot het toepassen van artikel 1F raakt aan de kern van de democratische rechtsstaat: (1) de overheid kan burgers geen rechten ontnemen op grond van hun herkomst, geloof of ander collectief kenmerk en (2) permanente verwijdering van staatsburgers uit de samenleving kan alleen via een door de strafrechter opgelegde gevangenisstraf.

NJCM

Bij het schenden van mensenrechten denken we vaak aan andere landen, maar het blijkt dat dit gewoon in Nederland gebeurt. Daarom roept onze website tenslotte op tot het ondertekenen van onze petitie. Deze ruim 5000 handtekeningen, met een budget van 0 Euro in een paar maanden tijd, zijn een signaal vanuit de samenleving aan onze volksvertegenwoordigers. We maken ons echt zorgen!

En dan is daar gelukkig het 1F standpunt van het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten, dat op 27 augustus 2008 aan uw commissie is gestuurd. Hierin staat nu eigenlijk precies wat er moet gebeuren; een individuele beoordeling, waarbij de 'ernstige reden' gepaard zou moeten gaan met 'redelijk vermoeden van schuld', zodat er voor degenen die daaraan voldoen daadwerkelijk een strafrechtelijke vervolging kan worden ingesteld. Niet langer een 'standaard' ongewenstverklaring, een voorwaardelijke vergunning tot verblijf als 3-EVRM van kracht is en de regeling voor gezinsleden (deze laatste is nu doorgevoerd in wetswijziging en daar zijn wij blij mee!). Maar het belangrijkste standpunt blijft natuurlijk onze zorg over die verstrekende conclusies uit het Algemeen Ambtsbericht Khad/WAD, 29 Feb 2000. Het is daarom zeer van belang dat het ministerie van Buitenlandse Zaken, zoals verklaard door de minister en staatssecretaris, bereid is om in overleg te treden met de UNHCR en diens bronnen. Dit laatste is ook geadviseerd door de ACVZ (mei 2008).

Recentelijk is er ook een handreiking van het Afghaanse parlement gedaan, waarbij volledige medewerking bij onderzoek ter plekke wordt gegarandeerd. Echter, dan moet daartoe wel een verzoek gedaan worden door de Tweede Kamer. Het spreekt voor zich dat wij dit initiatief van harte toejuichen, want ons insziens, is een herziening van het ambtsbericht de sleutel tot een rechtvaardige oplossing van dit dilemma.

Ik dank u voor uw aandacht en overhandig bij deze de petitie.

Namens het Teken Voor Rechtvaardigheid In Nederland – Team
Dhr. P.A.M. Hoogenboom

---

³ "Het proces mag niet tot stilstand komen, omdat achterstanden bij de rechter een aanzuigende werking hebben. Men schuift aan bij de langste rij. Aan dat probleem heb ik iets willen doen en dat is gelukt." C. de Smit en D. Tempelman, De rechte rug van Kamer 4, interne publicatie Raad van State, p. 3-4.

⁴ "Een venijnig proces", geschreven door Professor Groenendijk ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar rechtssociologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen op 25 april 2008. Prof Groenendijk heeft een onderzoek gedaan onder 24 actieve en ex-vreemdelingenrechters. De meerderheid van de rechters uit forse kritiek op de Raad van State.